

u Scias etiam.] Vulpel. conf. 46. num. 10. Ros. Scias etiam.] Adde 26 quod d. Far q. crim. in q. 7. numer. 26. versic. sed tertia, tenet contrarium, & impugnat consuetudinem hic allegatam, dicēs, opinionem veriorem esse quod diuersa sint iurisdictiones, & territoria, absolutus, vel condemnatus in vno loco, siue domicilij, siue originis, siue delicti non possit vilo pacto molestari in alio, fraude, vel collusione cessante, ibi impugnando etiam Viu. tenentem in op. 429. nume. 4. quod absolutus, vel condemnatus in loco domicilij, vel originis nō prohibetur accusari in loco delicti, quia est principalis locus, in quo punitio fieri debet; fecus autem in condemnato, vel absolutus in loco delicti, quo casu amplius molestari nō poterit: sed ego arbitror opinionem D. Far. 27. quo ad punitiōem factam, quando sufficienter punitus fuisset, esse veram, quia de eodem delicto nemo duplici pœna est puniendus, non autem quando fuisset absolutus in loco originis, vel domicilij; nam datur materia fraudandi, quia delinquentes confugerēt ad locum domicilij, & originis, vbi de facili ob defectum probationum, vel alia de causa absolutiōem obtinerent, & de fraude contestare nō posset; & quia etiam locus delicti est locus principalis, & principaliter offensus, in quo punitio fieri debet, vt dicit Viu. in loco supra citato, sed si absolutus fuisset in loco delicti, eo casu credem

di punitiōe, posset reus iterū accusari, & puniri. Et ita reperiō iudicatum fuisse in causa cuiusdā Gasparis Canouæ qui pro homicidio animo delib. erato patrato fuerat punitus pœna pecuniaria per prætorē Dominus Ossula; iussit enim Senatus Prætori eius successori, vt nulla habita ratione illius cōdemnationis de nouo contra ipsam Canouam procederet, 3. Octob. 1556. P. N. Et Paulus de Castro conf. 548. lib. 1. con. suluit, quod quidam, qui fecerat compositionem pecuniariā cū Vicario Episcopi pro adulterio, poterat non obstante cōpositione iterum ab Episcopo inquiri, & puniri.

13 Scias etiam, quod licet prædicta cōclusio procedat de iure, tamen consuetudo illam non admittit, nisi quando isti duo iudices sunt sub eodem domino. Sed quando eorum territoria, & iurisdictiones sunt penitus separatæ, & distinctæ, & sub diuersis præsidibus prouinciarum, tunc si delictū commissum in vno loco potest puniri à duobus iudicibus in solidum, cōdemnatio facta ab uno, & exactio pœna non tollit accusatiōem, neque punitiōem coram alio. Et ita de consuetudine obseruari attestatur Bal. relatus per Arct. in d. c. de his nu. 20. & in specie ita obseruari in Italia dicit Iac. de Beluis. conf. 9. circa fi. inter consilia crim. diuersorum, lib. 1.

14 Sed quæro, quid si aliquis fuerit accusatus coram iudice ecclesiastico pro aliquo crimine ex ijs, pro quibus etiam iudex ecclesiasticus potest contra laicum procedere, de quibus dixi in d. q. 37. & fuerit ab ipso iudice ecclesiastico pu-

nitus, nunquid poterit iudex laicus illum iterum pro eodē delicto gruius punire? Resp. quod sic, & est communis opin. vt dicit Fel. n. in d. c. de ijs, num. 10. prout illum refert Alciat. in c. 1. nu. 128. de offic. ord. qui & ipse attestatur hanc esse communem opin. licet ego in libro meo non reperiā Fel. in eo loco attestantem, Didac. in d. c. 10. post nu. 6. Ant. Gomez. c. 1. delictorum, post nu. 40. in prima cōclusione, sunt enim iurisdictiones distinctæ, & prorsus separatæ, vt dixi supra vers. sed hic occurrit. Subdit tamen Dominus Anton. Gomez. in loco præallegat. circa fi. quod aliud esset dicendum, si prius fuisset punitus à iudice laico: nam (secundum eum) non posset deinde ab ecclesiastico molestari, & dicit, quod ita colligitur ex mente omnium doctorum, quod etiam sequor, dummodo pœna imposita per iudicem laicum nō esset minor illa, quam pro eo crimine posset imponere iudex ecclesiasticus, loquendo de pœna corporali, vel pecuniaria. Nam licet pœna excommunicatiōnis, quam iudices ecclesiastici passim imponunt, secundum quid sit grauior omni pœna temporali, cum tamen tendat potius ad salutem animæ, & sic sit potius medicina, quam afflictio, non est in hoc proposito connumeranda inter graues pœnas.

15 Vnum tamen scias, quod ita posset esse criminis atrocitas, quod non obstante punitiōe per vnum iudicem illata, posset etiam per alium iudicē puniri. Et ita colligi videtur ex text. in c. ad falsariorum, de crim. falsi, & in hoc omnes Doctores consentiunt, vt attestatur Pont. super consuet. Blesen. fol. 182. col. 1. in fin. vbi per tres colum. satis eleganter loquitur in hac materia.

amplius non posse molestari, nam prædicta cessarent, & sic potest dici, quod in casibus prædictis scilicet quando absolutus fuisset in loco originis, vel domicilij, impugnandam non esse dictam consuetudinem, & ita etiam dicit Do. Far. in si bene eius fundamentum cōsideratur, dum tradit exemplū de punito, & non de absoluto.

Item adde, quod quando reus potest puniri à duobus iudicibus pro eodē delicto, si cōdemnatus fuerit pecuniariter ab vno, potest iterum cōdemnari corporaliter per aliū iudicem, ita dicit Bald. in l. 2. C. de sport. quem refert, & sequitur A. ff. in const. blasphemiam in fine, lib. 3. Baiard.

x Neque punitiōem coram alio.) Pone modo quod reus corā tali iudice penitus separata iurisdictionis reuocaret cōfessionem sub alio iudice factam, an posset puniri, vel torqueri? Dic, quod sic, nisi confitens doceret de errore, vel metu alterius iudicis, sup. quæst. 21. vers. Sed quid si reus. Drogh.

y Respond. quod sic.] Amad. à Ponte in quæst. Laud. tit. quis sit iudex folio 93. aliàs nume. 24. 25. & 26. & dicit, quod vnus non poterit alteri inhibere. Ross.

z Iurisdictiones distinctæ.] Adde sup. q. 38. vers. sed certè. Drogh.

QVÆST. LVIII.

Quid agendum sit, si reus remissionem à parte offensa habitam exhibeat.

SVMARIA. Ex Claro.

1 Pax habita ab offenso, an possit vltius procedi.

- 2 Et an possit transigi super crimine prius, quam sit instituta accusatio.
- 3 Et an facta pace post ceptum iudicium possit iudex illud prosequi.
- 4 Et an stante pace possit tertius accusari.
- 5 De quibus criminibus possit fieri pax.
- 6 Et an de criminibus priuatis.
- 7 Et an vbi ingeritur tantum pœna mutilationis membri.
- 8 Et an vbi pœna fustigationis.
- 9 Et quid si agatur de imponenda pœna perpetui carceris.
- 10 Et an vbi agatur de amittenda libertate.
- 11 Et an super crimine adulterij.
- 12 Et an super crimine raptus.

Et

- 13 Et an super crimine incestus.
- 14 Et an super iurpro.
- 15 Et an super criminibus, pro quibus non ingeritur pœna sanguinis.
- 16 Et quid si agatur de crimine priuato.
- 17 Et quid si agatur de crimine, pro quo de iure sit imposita pœna mortis, & a statuto imposita sit pœna pecuniaria.
- 18 Et quid si agatur de crimine falsi.
- 19 Et an in casibus, in quibus est prohibita transactio, sit etiam prohibita gratuita pœctio.
- 20 Et an si statutum prohibeat fieri pacem pro aliquo delicto, censetur etiam prohibitum fieri pacem cum eo, qui delictum ipsum fieri mandauit.
- 21 Ad quos spectet ius faciendæ pacis.
- 22 Pater an possit remittere iniuriam factam filio.
- 23 Prelatus an possit remittere iniuriam factam ecclesiæ.
- 24 Et quid in blasphemia. (filio.)
- 25 Offenso monacho, an spectet ius faciendæ pacis monasterio, vel filij spirij an possint pacem facere de morte parentum.
- 26 Tutor an possit facere pacem nomine pupilli.
- 27 Procurator cum libera an possit pacem facere.
- 28 Pax habita vulnerato, qui deinde moritur, an prosit vulneranti.
- 29 Et an pax facta pro vulneribus prosit pro morte.
- 30 Mario, qui uxorem occidit, an prosit pax habita a filiis cōmunibus.
- 31 Filius, qui non vult esse hæres patris, an possit facere pacem pro morte patris.
- 32 Et an filius faciendæ pacem censetur adire patris hæreditatē.
- 33 Si offensus decedat, relictiis pluribus hæredibus, an sit habenda pax ab omnibus.
- 34 Et an sit habenda pax a femina hærede.
- 35 Et quid si nullus adsit hæres, a quo possit haberi pax.
- 36 Pax an possit fieri absenti.
- 37 Pax facta pro iniuria an tollat etiam interesse respectu damnorum, & expensarum.
- 38 Remissio facta in foro conscientie, nunquid sublaturum sit ius accusandi.
- 39 Restitutio rei ablata, vel satisfactio an habeat vim remissionis.
- 40 Iudex an possit cogere offensum ad faciendam pacem. Ex Additionibus.
- 1 Pax à quibus sit habenda.
- 2 Pax quomodo probetur.
- 3 Pax habita post sententiam, an prosit stante statuto quod habita pace, quis mitius puniatur.
- 4 Offensus declarans coram testibus, quod non intendit querelare, censetur remittere. Statutum alleuians pœnam de pace facta cum offenso, nō intelligitur de pace facta cum fisco, sed cum principaliter offenso, nu. eod.
- 5 Pax, & remissio an differant.
- 6 Paciscens de iniurijs censetur concordasse.
- 7 Pax de delicto intelligitur etiam, & de qualitatibus ipsius.
- 8 Compositiones quomodo fiant in Regno Neapolitano.
- 9 Iudex non potest præfigere terminum offenso ad querelandū.
- 10 Pœna pacis rupta debetur etiam, quod subsequatur reconciliatio.
- 11 Remissio partis quando præiudicet fisco.
- 12 Iudex an possit procedere post remissionem partis in statu ecclesiastico.
- 13 Et quid in Regno Neapolitano.
- 14 Accusatore desistente an possit procedi.
- 15 Accusatores an possint impune desistere in Reg. Neap.
- 16 Et quid in statu ecclesiastico.
- 17 Accusator nouus an possit prosequi processum, super quo fuit transactum.
- 18 Componens cum fisco quando possit iterum molestari.
- 19 Pax facta sub conditione, ne offendens redeat ad patriam sine licentia offensi, an valeat.
- 19 Tertius quis dicatur.
- 20 Transactio quare prohibeatur in crimine adulterij.
- 21 Et quid nō possit fieri in crimine raptus.
- 22 Transactio nulla, an impediatur transigentem iterum agere.

- 23 Pax à coniunctis vsque ad quem gradum requiratur.
- 24 Pax an sit habenda à filiis adoptiuis, emancipatis, naturalibus, & iegitimatis.
- 25 Pax debet constare in actis.
- 26 Uxor alicuius occisa, quis debeat facere pacem, vir aut pater.
- 27 Pater an possit remittere iniuriam factam filio.
- 28 Et si remiserit, an mater possit accusare.
- 29 Et quid in sorore, si frater remiserit.
- 30 Pater vili non potest remittere iniuriam filij.
- 31 Nec etiam iniuriam violati thori.
- 32 Parte remittente, an alij agere possint.
- 33 Et an filius iniuriatus.
- 34 Filius non ratificans pacem factam à patre, non dicitur proditor.
- 35 Iniuria facta civi non potest remitti per Antianos sine consensu consilij.
- 35 Blasphemia pœna quæ sit.
- 36 Blasphemans absolutus à sacerdote, an dicatur habere pacem blasphemie.
- 36 Rapiens monialem pacem debet habere à Papa.
- 37 Monaco habente filium interfecto, à quo sit habenda pax, à filio, vel à Monasterio.
- 38 Et quid si filius, & Monasterium abscondent.
- 39 Offensa facta Monaco, & facta clerico seculari, an differat.
- 40 Rapiens monialem, à quo debeat habere pacem.
- 41 Religiosus non dicitur ante professionem.
- 42 Spurius an possit remittere necem patris, vel è contra.
- 43 Tutor an, & quando possit facere pacem, & num. 45. Et quid de minore.
- 43 Mater iurix an possit pacem facere pro filio pupillo.
- 44 Et an tutor teneatur ad illius obseruantiam.
- 46 Et quomodo sit faciendæ cum pupillo.
- 48 Procurator an possit pacem facere.
- 49 Et an constitutionem apponere.
- 50 Et quid in Regno Neapolitano.
- 51 Pax facta pro vulnere, an prosit secuta morte.
- 52 Occisus si reliquerit patrem, filium, & uxorem, quæ postea filio successit, à quo sit pax habenda.
- 53 Maritus interficiens uxorem, an possit habere pacem à filiis cōmunibus.
- 54 Far. nac. impugnat.
- 55 Metus reuerentialis quomodo probetur.
- 56 Filius exheredatus an faciat pacem de morte patris.
- 57 Pax habita ab vno ex pluribus hæredibus an sufficiat.
- 58 Pax, & concordia differunt.
- 59 Pax à quibus requiratur in Regno Neap.
- 60 Pace habita a principali, nō est amplius de causa tractandū.
- 61 Soror defuncti existente filio, non potest pacem facere. Et quid de uxore interfecti, ibid.
- 62 Filius exclusus a statuto, an debeant paci interuenire.
- 63 Pax facta absenti an requiratur ratificatione m.
- 64 Damna remittere nemo tenetur.
- 65 Satisfactio debet fieri iuxta mensuram iniuria.
- 66 Paciscens cum parte, mediante pecunia, non euadit infamiam.
- 67 Remissio plena an tollat repetitionem damnorum.
- 68 Remittens iniuriam pretio mediante, non censetur remittere damna, & interesse.
- 69 Remissio pœna conventionalis censetur facta per cassationem processus.
- 70 Remissio plenissima comprehendit etiam damna, & interesse.
- 71 Remissio iniuria, & consequutio satisfactiōis inter se sunt diuersæ.
- 72 Remissio an possit probari per testes.
- 73 Et quid in Regno Neapol.
- 74 Pax potest dici sine actu exteriori pro salute animæ, & sacerdos teneatur aboluere confitentem, num. eod.
- 74 Iudex an possit compellere ad pacem, & num. 77.
- 75 Et an ad treguam.
- 76 Et si compellat, an teneatur edicto, quid metus causa.
- 78 Pax ex quibus impediatur, remiss.

R 3

ADDI.

ADDITIONES Ad Quæst. LVIII.

Equens est defensio. Pax quatuorplex sit, & quomodo diffinitur, Vulpell. de pace, quæst. 1. & ibi plura de materia per 66. quæstionem, & quid quid ab indicij, seu tregua differat, ibi q. 67. & quinque seq. & an sit indicium mixtum si frâgatur, vide Decian. tomo prim. tractat. crim. libro 4. cap. 26. numero 14. pax quid sit, & quatuorplex, quid concordia, quid tregua, vel iudicia, quid asscuratio seu cautio, vel promissio, de non offendendo, & quando quis cogi possit ad faciendum pacem, Farinac. in sua praxi crimin. volumin. 4. quæstio. 107. artic. 1. prima partis, art. 1. de pæna frangentis, vel violentis pacem, ibi artic. 6. num. 17. & quando pax rupta censetur, vide ipsu in omnibus articulis dict. quæstionis 107. de quib. supra fol. 172. An non obstante pace, vel transactione possit quis iterum molestari, Farinac. titulo de inquisitione, quæst. 4. num. 31. & sequentibus. & quid si transgessit cum fisco, idem Farinac. q. 5. vbi late, quæ ad validitatem compositionis requirantur, vol. 1. Ross.

QVÆST. LVIII.

Equens est defensio, quam Rens contra Proccesum proponere potest, quod scilicet habet pacem, seu remissionem a parte offensa. Et hæc materia est valde utilis, tam propter statuta, quæ plerumque habita partis remissione minuunt penas delictorum, vel etiam alias quando disponunt, delinquentes habita pace non posse molestari, quam etiam propter gratias, seu remissiones, quæ istis fiunt a Principe, quæ in hoc Ducatu, & multis etiam in locis non fiunt, nisi prævia partis remissionem, Hæc autem pax, seu remissio partis offensa, si habita

- 1. Adde videndum Farinac. q. crim. 14. vbi latissime pax a quibus habenda sit, stante statuto, quod pacem habens, mitius puniatur, & de modo probandi pacem late habetur per Mascard. de probat. conclus. 1156. vol. 3. vide etiam, quæ positi infra ad vers. visum est.
- 2. Item adde, si extaret statutum, quod delinquentis mitius puniatur secuta pace, siue transactione ante sententiam diffinitivam, pax, siue transactio post sententiam erit valida, si facta fuerit pendente appellatione, & sententia prima reuocari debet, & delinquentis mitius puniri, ita tradit Gomes de delict. in c. 3. nu. 69. vbi attestatur, ita iudicatum fuisse in Cancell. Regia de Valladolit, quem sequitur Plasi. in epit. delict. c. 39. nu. 27. & 28. Franch. in decis. 370. num. 19. uol. 2.
- 3. Item adde, quod statutum alienians pacem facta pace cum offenso, non procedit nisi fiat pax cum principaliter offenso. Brun. conf. feud. 66.
- 4. Item adde, quod si offensus non conqueratur, & declaret in iudicio, uel extra coram testibus, quod non intendit exponere querelam, nec in scriptis remittere, quia sibi esset dedecus, sed uideat offensorem habere pacem cum curia, quia quoad se nihil uult uidere, censetur remittere, & sic curia poterit remittere, siue componere, Bart. in l. 1. §. si Dominus, ff. ad Senat. consult. Syllan. & Foller. in uerb. audiantur exceptiones, num. 58. ubi dicit, cogita, & multa in hac materia remissionis habes per Caraut in tit. 275. ubi plene de hoc tractatur, & inter alia dicit, quod pax, & remissio ad hunc effectum sunt idem, licet inter se differant; remissio enim fit, cum ab una parte tantum fuit offensio, pax uero, seu concordia cum ex utraque parte.
- 5. Item adde, quod si fiat pactum de iniurijs sibi factis, intelligitur fieri pax, & concordia, & ideo est satisfactum statuto requirenti pacem, & concordiam, ut bannitus r ebanniat, uel accusatus non puniatur: ita tenet Angelus in lege prima, super gloss. in uerb. pactum, ff. de pactis, & Caccialup. in trade pacti. in 2. quæst.

- 7. Item adde, quod pax facta de delicto, etiam quod in instrumento pacis non fiat mentio de quali ate delicti, prodest inquisitio, quia remissio delicti, eius qualitas remissa uideretur. Baldus in consilio trecentesimo septuagesimo primo, uolumine quarto, & Romanus in consilio 448. qui transcripserunt uerbum, cum sequendo. Baiard.
- 8. Adde, quod in Regno Neapolitan. remissiones, seu compositiones nullo modo fieri possunt, nisi prius parte concordata, ut per ritum 172. & 173. & ibi latissime Caraut. qui ponit multas quæstiones si compositio, siue remissio, parte non concordata, facta fuisset, vide etiam Ioan. Anton. de Nigris super cap. regni in cap. 221. incipiens, exercere uolentes, & omnino Fabii Morescon. de linteris arbitralibus, part. 5. fol. 403. & per Pragmat. numellam, pragmat. 4. sub tit. de compositione. & de prædictis, vide etiam, quæ positi infra in quæstione sequenti, uerficulo adde quod probatio pacis.
- 9. Item adde, quod siantibus Ritibus prædictis, iudex non potest facere compositionem, siue remissionem cum illa cautela, quod offensio statuatur terminum ad accipiendum, siue querelandum si uult accusare, quia etiam quod non comparat, & nihil dicat compositio non potest fieri, nisi remissio partis præcedat, quæ ad accipiendum cogi non potest, siue ad agendum, Caraut. in d. ritu 272. num. 26. nisi in casu ibi posito. Baiard.
- 10. Nisi prævia partis remissione. Adde supra quæst. 23. in princ. Drogh.
- 11. Hæc autem pax. Et de exculpatione uide Cott. memorab. uerbo, testatur lethaliter, Felin. cap. 1. de præsumpt. in fin. num. 18. Ross.
- 12. Vbi pars offensa non accusat. Adde sup. q. 17. uerfic. fin. in fine. Drogh.
- 13. Parum prodesse patris remissio. Adde Boer. super consuetud. Bitur. tit. Des consuet. concer. le uiges, §. 16. uerfic. est facte. Ratio est, quia cum agitur de interesse publico, remissio partium non præiudicat, Doctor. & ibi Iaf. in l. 1. §. & post operis, ultima sententia, ff. de oper. nou. nunciat. At nemine querelante, etiam si sit publicum, non proceditur, super. q. 17. uerfic. finali, in fin. Drogh.
- 14. Parum prodesse. Adde, quod idem procederet, si pax facta fuisset a duobus sub obligatione, & pæna applicanda fisco, de nõ rumpendo eam: qu. si se offenderet, & postea se reconciliaret, talis reconciliatio non noceret fisco. Felinus in consilio 10. num. 8.
- 15. Item adde, quod remissio partis prodesse in præiudiciu fisci in delictis, quæ fiunt in omittendo, secus in illis quæ fiunt in committendo. Boer. in consuet. Bituric. tit. de iurisd. omn. iud. §. 16. in gl. fin.
- 16. Item, adde, quod in statu ecclesiastico adest constitutio Marchia in lib. 1. cap. 9. qua prouisum fuit, ut iudices ulterius procedere non possint facta remissione partis, & abolitione petita, & solutus solidis quinque Camere Apostolicæ, dummodo non interueniat collusio, vel alia illicita pæctio, facta cum accusato; quod arbitrio iudicis remittitur, exceptis hæresi, sodomia, latrocinio, incestu, homicidio, raptu uirginum, & Monialium, falsitate, incendio do-

- 17. Ioso, sacrilegio, furto, & delictis commissis in personis officialium, & Curialium curie Prouinciæ, & vulneribus atrocibus, in quibus abolitio nullatenus admittatur, aut concedatur, sed d. constitutio non seruat in practica, nisi in lenibus delictis, ut in uerbis injurijs, pugnis, & similibus. Baiard.
- 18. Nam ubi pars remittit. Adde in quantum sit de iure ad materiã pacis, ea, quæ melius dixit Quint. Mandos. tractat. de signat. grat. fol. mihi 53. cum seq. Drogh.
- 19. Sed certe de consuetudine. Adde, quod Caraut. in ritu 272. num. 26. id attestatur dicit, quod facta remissione principalis offensi, uel eius, ad quæ principaliter ius querelandi pertinet, neque ex eodem, neque ex nouo processu tractatur amplius de causa, & quod hoc est bene notandum, quia seruatur in practica. Baiard.
- 20. Vbi primus in gradu. Adde infra hac eadẽ quæstione, uerfic. sed pone, & uerfic. uisum est, alter tamen uisus est tenere dicit. Quint. Mandos. ubi supra uerfic. Quantum ad illa. Drogh.
- 21. Post captum. Adde quod in nullis locis, præsertim in statu ecclesiastico communiter seruatur, ut pace habita, vel renouatione querelæ ad cassationem processus deueniri solet, in casu tamen ea sibus leuibus, & de ista consuetudine attestatur etiam Ant. Scap. in tractatu iuris non scripti (quod in uocato foro obseruatur lib. 23. c. 9. nu. 10. Et in Regno Neapo. l. parte concordata raro deuenitur ad sententiam, sed ad aliquam compositionem. Caraut. in ritu 331. nu. 2. Et an habita pace possit deueniri ad condemnationem, vide Far. quæst. crim. q. 4. no. 32. Baiard.
- 22. Et ideo in casibus. Adde, si extaret statutum quod in crimine adulterij, uel stupri non posset procedi, nisi ad querelam partem, dum querela poterit iudex procedere ex officio, etiam quod querelans desisteret per text. in l. constanter matrimon. in

re ipsa processum: nam ubi pars remittit, uideamus, ut plurimum, quod cum maxima difficultate possunt haberi per fiscum iudicia, uel probationes contra delinquentes. Sed punctus est, nunquid possit transigere super crimine, antequam sit super eo instituta accusatio: nam de iure loquendo uidetur, quod non, & quod si facta sit transactio, nihil ualeat, quinimodo illemet, qui remisit per pactum, uel per transactionem, poterit non obstante tali pace, uel transactione accusare. Et est communis opi. ut dixit Alex. in l. transigere, num. 16. C. d. transact. quem refert Paris. consil. 150. num. 4. lib. 4. Mantua in ead. l. transigere, num. 194. in si. fuit opin. glo. Liurigenium, §. si paciscar, in uerbo, Non liceat, uerfic. sed an idem, ff. de pact. quam dicit esse communiter approbatam Villalpand. in repet. l. 22. cap. 4. num. 1. Sed certe de consuetudine contrariu seruatur nam quodcumque sunt paces, & transactiones super criminibus, semper ualent, & sunt obseruanda. Et licet de iure communi transactio, seu pactum, facta per proximioris offensi, nõ impediatur, quo minus alius querens in gradu possit accusare, secundum communem opin. de qua per Villalpand. super l. 22. cap. 5. num. 1. nihilominus de consuetudine seruatur, quod ubi primus in gradu remittit, non possunt alij accusare, nisi proque foro obseruatur lib. 23. c. 9. nu. 10. Et in Regno Neapo. l. parte concordata raro deuenitur ad sententiam, sed ad aliquam compositionem. Caraut. in ritu 331. nu. 2. Et an habita pace possit deueniri ad condemnationem, vide Far. quæst. crim. q. 4. no. 32. Baiard.

Et ideo in casibus, in quibus non potest procedi nisi ad querelam partis, credere, quod remissio partis superueniens tollet omnem processum, & quod accusatus omnino esset absoluentus, in ceteris autem tenenda est communis opi. ut scilicet remissio partis nihil operetur quo ad hoc, ut processus impediatur, aut tolli possit. Et hoc aperte innuit decretum in nouis constit. in tit. de accus. c. in casibus disponens, quod ubi agitur de pæna pecuniaria, habita remissione ab offenso, uel eius hæredibus, nõ possit aliquo modo procedi, nisi sint casus, in quibus possit etiam ex officio procedi.

Et scias, quod licet secuta abolitione per transactionem, uel mortem accusatoris possit iudex accusationem ipsam proseguere, debet tamen nouum processum, & nouam instantiam inchoare, ex quo prima instantia per transactionem fuit exiuncta. Ita tenet Bart. in d. l. transigere, nu. 8. tenui sententiam dicit esse commuam Ant. Gomes. c. 1. delicto rum, post num. 36. uerfic. ex quo aperte, licet ipsi te. eat contrarium, & re uera cum hodie (ut sapius dixi) iudex in inquirendo concurrat cum accusatore, practica seruatur, quod per transactionem dicatur perempta instantia, sed potest iudex illam quodcumque prof. qui secundum Ang. in d. l. transigere, nu. 7. quem refert D. Ant. de Padilla in d. l. tran-

fin. ff. de adulter. & Affsi. in constit. legum asperitate, num. 12. Grammat. in decis. 3. i. tum. 3. cum seq. & hoc procedit eo delistete in quacunque parte iudicij, etiam appellatione pendente, uel accusatore mortuo, ut per Carautã in ritu 21. Baiard

Sed

condemnationem contra delinquentem perinde ac si nulla pax, aut remissio partis facta esset. Et dicit Gand. de malef. in tit. de transact. nu. 13. quod hæc est opi. omnium Doctorum communiter, & quod ita de consuetudine seruatur, quem refert Villalp. in repet. l. 22. cap. 6. num. 5. Pract. Carrer. fol. 155. num. 579. relatus et ipse per Villalob. in sua collecta communium opin. in littera T. num. 121. ubi subdit, quod ita praxis obseruat. Dicit etiam Vital. de malef. in tit. de pace, num. 4. quod in hoc concordant communiter Doct. & quod ita seruatur. Ita etiam seruari attestatur Ang. in l. transigere, post num. 10. quem refert Anan. in cap. 1. post nu. 20. de collus. deleg. & Card. Alex. in cap. si quendam, §. in omnibus, in gl. 1. 2. quæst. 3. & Villalpand. in repet. l. 22. c. 5. post num. 2. Et dicit Alber. in 2. par. statutorum, quæst. 127. quod ita communiter tenetur, & seruatur, quod tamen intellige modo delictum sit tale, pro quo possit ex officio procedi. Et ita in facti contingentia rescripsit Senatus prætori Cremonæ 24. Julij 1564. Vide. quæ dixi sup. q. 51. uerfic. sed quid si accusator. Verum est, quod Bart. in d. l. transigere, nu. 7. tenet, quod facta transactio super crimine in casibus a iure permissis nõ possit deueniri ad condemnationem sanguinis contra reum: Et Curt. iun. in d. l. transigere, nu. 29. dicit hæc opi. esse communem, quæ fortè etiã in puncto iuris est uerior, & in regno Castellæ passim, & indistinctè obseruatur, ut attestatur Villalpand. in repet. l. 22. c. 6. nu. 1. & seq. & Ant. Gomes. c. 3. delictorum, nu. 55. & seq. in harendo litteræ rex. d. l. 22. licet idem Gomes. refert quandoque contrarium fuisse obseruatum: Nihilominus ueritas est, contrariam opi. esse magnis communem: & ita semper uidi seruari ubique locorum, ubi non extens in aliquibus casibus statuta contrarium disponentia. Cum enim ex generali consuetudine totius Italiae, & forte etiã totius orbis possint iudices ex officio procedere super quibus unque delictis, ut supra dixi, parum curamus, an pars accuset, uel remittat: & in hoc (maximè stante consuetudine) non est dubitandum. Et ideo in casibus, in quibus non potest procedi nisi ad querelam partis, credere, quod remissio partis superueniens tollet omnem processum, & quod accusatus omnino esset absoluentus, in ceteris autem tenenda est communis opi. ut scilicet remissio partis nihil operetur quo ad hoc, ut processus impediatur, aut tolli possit. Et hoc aperte innuit decretum in nouis constit. in tit. de accus. c. in casibus disponens, quod ubi agitur de pæna pecuniaria, habita remissione ab offenso, uel eius hæredibus, nõ possit aliquo modo procedi, nisi sint casus, in quibus possit etiam ex officio procedi.

Et scias, quod licet secuta abolitione per transactionem, uel mortem accusatoris possit iudex accusationem ipsam proseguere, debet tamen nouum processum, & nouam instantiam inchoare, ex quo prima instantia per transactionem fuit exiuncta. Ita tenet Bart. in d. l. transigere, nu. 8. tenui sententiam dicit esse commuam Ant. Gomes. c. 1. delicto rum, post num. 36. uerfic. ex quo aperte, licet ipsi te. eat contrarium, & re uera cum hodie (ut sapius dixi) iudex in inquirendo concurrat cum accusatore, practica seruatur, quod per transactionem dicatur perempta instantia, sed potest iudex illam quodcumque prof. qui secundum Ang. in d. l. transigere, nu. 7. quem refert D. Ant. de Padilla in d. l. tran-

figere,